

індивидуума починається з моменту формування єдиного ядра, що містить невідтворюваний генетичний матеріал».

На даному етапі розвитку виділеної проблеми неможливо знайти конкретне рішення, хоча суспільність схильна до того, що широке поширення абортів суперечить праву дитини на життя. Тем не менше, компромісні формулювання міжнародних актів представляють широкі можливості трактування і можливого «адаптавання» до політики кожного конкретного держави. Таким чином, як ми бачимо, в сучасному світі спостерігається закріплення своєрідної форми непрямой «диспозитивності» міжнародного регулювання проведення абортів, в той час, коли статус дитини і його право на життя — захищено міжнародними актами. Сумнівним залишається лише питання про момент придбання такого статусу і права на його захист. Відповідно, виникнення колізій при вирішенні питань про суперечності штучного переривання вагітності, що, прямо, як згадувалося вище, так і не заборонено, призводить до різнопланового регулювання даного питання на національному рівні, безпосередньо самими державами, і внаслідок цього — може часто суперечити праву народженої дитини на життя, точно закріпленим і захищуваним міжнародним правом.

Коломійчук А.О.

Національний університет «Одеська юридична академія»

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ДИТИНИ

Вивчення проблеми прав дитини завжди були актуальними тому, що розвиток людства як і саме існування суспільства не може бути без урахування умов, у яких перебувають діти.

Наукова новизна даної теми полягає у вивченні комплексної системи, яка в основі має визначити ступінь відповідальності держав щодо дотримання прав дитини, ґрунтуючись на тому, що у 1991 р. Україна ратифікувала Конвенцію ООН про права дитини, підписала Всесвітню декларацію про забезпечення виживання, захисту та розвитку дітей, а також План дій щодо виконання цієї Декларації і, таким чином, зобов'язання створити такі державні механізми, які б могли забезпечити виконання основних заходів, розроблених міжнародною співдружністю.

Слід зазначити, що ця проблема завжди викликала міжнародну турботу про благополуччя дітей. Прикладом цього є той факт, що у 1923 році Рада неурядової організації «Міжнародний союз порятунку дітей» прийняла декларацію з п'яти пунктів про права дитини, відому як Женевська декларація, яку було схвалено п'ятою Асамблеєю Ліги Націй. Ця декларація відзначає

початок міжнародного руху за права дитини і є також першим міжнародним затвердженням права.

Центральне місце серед всіх документів, прийнятих з відповідного питання, посіла Конвенція про права дитини, прийнята 20.11.1989 і ратифікована Верховною Радою УРСР 27.02.1991. Цей документ як міжнародний закон встановлює всі права для забезпечення виживання, розвитку і захисту дітей, а також має нові підходи, які є необхідними для реалізації прав дитини — система відповідальності урядів країн, які ратифікували Конвенцію.

У цьому напрямі Конституція України визнала юрисдикцію міжнародних норм на території України, закріпила положення про те, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

З цього приводу спостерігаються різні погляди. Деякі вчені (Н.Петрова) досліджують проблему поваги прав дітей і стверджують, що держава повинна допомагати дітям-сиротам, особливо в умовах економічної кризи, звернувшись до досвіду інших країн, переглянувши своє законодавство таким чином, щоб запровадити альтернативні механізми допомоги дітям, які позбавлені сім'ї.

Висунуті доктринальні положення дістали своє відображення не тільки в теорії міжнародного права, а й в інших галузях.

Ситуація, що склалась в Україні у сфері розвитку дітей — складна. Однією з умов, що погіршують стан дітей, є економічна криза, яка погіршує право дитини на її розвиток. Також є потреба звернути увагу на такий аспект, як реалізація права на моральний здоровий стан.

Таким чином, предметом уваги будь-якої держави у даній сфері має бути:

- Зменшення негативного впливу навколишнього середовища на стан здоров'я дітей;

- Забезпечення збереження та оптимізація мережі закладів освіти, розвиток і створення нових типів навчально-виховних закладів для дітей різного віку;

- Під особливою увагою і турботою держави мають бути діти, які з тих чи інших причин перебувають у скрутних умовах існування;

- Реабілітаційні заходи щодо хворих дітей та дітей-інвалідів розширюватимуться за рахунок розвитку сфери соціальної реабілітації;

- Всіляко підтримувати розвиток усіх форм благодійності та спонсорства щодо допомоги з реалізації прав дітей.

Слід звернутись і до такого аспекту, як дія суспільства. Усім відомо, що суспільство має забезпечити дітям повноправну участь у всіх сферах діяльності, що їх стосуються.

У нашій країні зроблені певні кроки, направлені на захист дітей. Наприклад, у чинному КК України встановлена посилена відповідальність проти життя та здоров'я дітей, а також за злочинні діяння, які мають на меті експлуатацію дитини.

Усе це свідчить про виконання норм конвенції в аспекті захисту дітей від злочинних посягань. Експлуатацією дітей визнається будь-яке використання їх праці, що може завдати шкоду здоров'ю, фізичному або освітньому розвитку, поєднане з отриманням прибутку за рахунок потерпілих згідно зі ст.19 Конвенції Генеральної Асамблеї ООН про права дитини від 20.11.1989, присвяченої захисту честі і гідності дітей від усіх форм фізичного і психічного насильства, об'єктом особливої уваги держави є права та законні інтереси дітей, а дітьми за ст.1 Конвенції вважаються особи віком до 18 років.

Сучасні дослідники спостерігають, зокрема, що в американському суспільстві дається взнаки тенденція правової англосаксонської системи, що засвідчує тенденцію — дорослі намагаються стати більшими.

Законодавець США пропонує запровадити смертну кару, починаючи з 11 років, і його, нехай ненадовго, сприймають серйозно. Американські підлітки день у день вчиняють дедалі жорсткіші вбивства, дорослі намагаються за допомогою психотерапевтів виявити в собі дитину.

З даного прикладу порівняння можна переконатись, що кримінально-правова відповідальність в Україні більш узгоджена з Конвенційними положеннями щодо захисту прав дитини.

Отже, встановлена відповідальність держав за дотримання прав дитини спонукає різні країни вживати заходів, направлених на захист прав дитини й Україна, як одна з учасниць, зробила певні кроки, проте є нагальна потреба опрацювати нові підходи у цій галузі.

Костова Г.І.

Національний університет «Одеська Юридична Академія»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Комплекс питань, пов'язаних з міжнародно-правовим захистом національних меншин, є однією з складних проблем сучасного міжнародного права та міждержавних відносин.

Національні меншини — це групи населення, осілі в даній державі, які перебувають у кількісній та фактичній меншості щодо титульної нації або становлять менше 50% усього населення, культивують свою національну окремішність, відрізняються від більшості громадян своїм етнічним походженням, мовними, культурними або релігійними ознаками, усвідомлюють свою етнічну окремішність.

Перші міжнародні договори, покликані гарантувати хоч якісь права малим етнічним і релігійним груп, датуються серединою XVI століття.

До перших договорів, які стосувалися регулювання статусу меншин, відносяться Оснабрюкський і Мюнстерський договори 1648 р.(Швеція і Франція